

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2883

23. juni 2023

Nasjonal transportplan 2025-2036 - Tilleggsoppdrag

Innfasing av nullutslippskjøretøy

Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet viser til virksomhetenes svar på prioriteringsoppdraget til Nasjonal transportplan 2025–2036, jf. brev av 31. mars 2023. I hovedrapporten om klimatiltak og klimavirkemidler (*NTP 2025-2036 Klima – leveranse til prioriteringsoppdraget*) understreker transportvirksomhetene behovet for fortsatt elektrifisering av transportsektoren og innfasing av annen nullutslippsteknologi, og nevner eksempler på aktuelle virkemidler og tiltak.

Departementene har i den forbindelse behov for en vurdering av følgende virkemidler for å forsere innfasingen av tyngre nullutslippskjøretøy (ikke alle er nevnt av virksomhetene i leveransen til prioriteringsoppdraget):

1. Tillate tyngre vekt, eventuelt andre dimensjoner, for tunge kjøretøy som benytter nullutslippsteknologi enn for tunge biler som bruker fossilt drivstoff.
2. Mulighetene for prioritert parkering/varelevering til enkelte tider for kjøretøy i næringsvirksomhet som benytter nullutslippsteknologi.
3. Tilpasse og åpne ladeinfrastrukturen som er etablert for ferjer for tyngre kjøretøy og eventuelt også for annen sjøtransport. Vi ber om en overordnet vurdering av både riksveiferjesamband og fylkesveisamband.
4. Legge til rette for lading av tunge biler i tilknytning til godsterminaler for jernbanen.

For alle virkemidlene bør arbeidet som minimum dekke praktiske hensyn, trafiksikkerhetshensyn og en overordnet vurdering av eventuelle juridiske utfordringer, samt anslag for kostnader og utslippseffekter. Virksomhetene må redegjøre for om kostnadene er av et slikt omfang at det er behov for å ta særskilt høyde for dem innenfor planrammen for

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 904

Avdeling
Bane-, plan og
miljøavdelingen

Saksbehandler
Anne Brendemoen
22 24 81 48

NTP, og om dette i så fall er hensyntatt innenfor virksomhetenes foreslåtte prioriteringer i oppdateringen av tallgrunnlaget med frist 3. oktober. Når det gjelder virkemidlene under punktene 3 og 4 bør virksomhetene vurdere å involvere Enova.

Fristen for arbeidet er 3. oktober 2023.

Utslippsfrie anleggsplasser

Vi viser til tilleggsoppdrag om kostnadsanslag for en utslippsfri anleggsplass, jf. e-post fra Samferdselsdepartementet av 12. juni 2023. Her viser vi til virksomhetenes svar på utredningsoppdraget i leveransen om klima og miljø (side 71) der det står følgende: *«Innledende overslagsberegninger indikerer at totalkostnaden for en stor entreprise i veisektoren vil kunne øke med i landskapet 1-5 % dersom man holder alt annet likt og erstatter anleggsdiesel med avansert biobasert anleggsdiesel»*. Vi ber om at virksomhetene kommer tilbake med tilsvarende anslag for en utslippsfri anleggsplass. Vi ber konkret om at dere oppgir anslag på merkostnaden ved at maskin- og kjøretøybruken på en gjennomsnittlig anleggsplass er hhv. 10 % utslippsfri, 50 % utslippsfri og 100 % utslippsfri. Vi oppfordrer til at dere baserer disse anslagene på eksisterende kunnskapsgrunnlag. Vi kan gjerne drøfte oppgaven i et eget møte, dersom dere vurderer at det er behov for det.

Vi ber om at dere leverer anslagene, sammen med en kortfattet redegjørelse for sentrale forutsetninger, senest innen 3. oktober.

Statlig tilskudd til store kollektivprosjekter

Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet viser til virksomhetenes svar på utredningsoppdraget til Nasjonal transportplan 2025–2036, jf. brev av 23. januar 2023. I vedlegget om bypolitikk har virksomhetene anbefalt at det gjøres forenklinger i finansieringsstrukturen for byvekstavtalene, bl.a. for tilskuddene som er knyttet til de store kollektivprosjektene.

Det statlige tilskuddet til store kollektivprosjekter har fram til nå bestått av tre tilskuddsordninger: tilskudd som dekker 50 prosent av kostnadene årlig etter framdrift i prosjektene, og tilskudd til hhv. redusert bompenger og bedre kollektivtilbud som utbetales med samme beløp hvert år og som samlet sett skal utgjøre 16 prosent av kostnadene. Regjeringen har åpnet for at tilskuddet til reduserte bompenger kan endre formål og gå til bedre kollektivtilbud, dersom det er lokalt ønske om det.

Vi viser til Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2023 der flertallet har følgende merknad, jf. Innst. 490 S (2022-2023) s. 5: «Flertallet viser til at bevilgningen på kap. 1332 post 63 foreslås økt med 138,8 mill. kroner, slik at statens bidrag til nåværende og fremtidige store kollektivprosjekter under bygging økes fra 50 til 54 pst. over denne posten, uten tilbakevirkende kraft. I tillegg kommer det statlige tilskuddet som utbetales flatt på 16 pst. på kap. 1332 post 66. Fra 2023 vil prosjektene dermed få økt sitt årlige statlige bidrag til 70 pst.»

Dette innebærer at det statlige bidraget til nåværende og fremtidige prosjekter økes, men innretningen Stortinget har lagt til grunn gjør at oppfølgingen kan bli krevende. Siden rammebetingelsene for tilskudd til store kollektivprosjekter nå har endret seg siden departementene ga utredningsoppdraget og virksomhetenes oversendte sitt svar, ber vi om en tilbakemelding på om virksomhetene har nye eller justerte tilrådinger for hvordan tilskuddet til store kollektivprosjekter bør innrettes framover. Vi ber også om mer utfyllende vurderinger av fordeler og ulemper ved å endre på tilskuddsordningene slik at det statlige bidraget det enkelte år utgjør 70 prosent av kostnadene etter framdrift. Dette vil i så fall innebære at tilskuddene til reduserte bompenger og bedre kollektivtilbud avvikles og at de statlige midlene i stedet øremerkes kollektivprosjektene i sin helhet. Det bør også vurderes om det kan være aktuelt å behandle prosjektene ulikt basert på om de er ferdig utbygd, under utbygging eller planlagt fram i tid. Samtidig er det et viktig hensyn at finansieringsstrukturen i byvekstavgiftene bør bli mer oversiktlig og bidra til mer effektiv bruk av midler.

Fristen for arbeidet er 31. august 2023.

Med hilsen

Øystein Rembar (e.f.)
prosjektleder

Borghild Ollestad
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Enova SF
Klima- og miljødepartementet
Miljødirektoratet

Adresseliste
Avinor AS
Bane NOR SF
Jernbanedirektoratet
Kystverket
hovedkontoret
Nye Veier AS
Statens vegvesen